

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMANE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMANĂ
Abonament: 150 Lei la an.

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telexon 13-74

Sinodul eparhial al diecesei Clujului

— Deschiderea sinodului —

Ședința întâia.

Duminecă în 4 Maiu s'a deschis sinodul eparhial al Clujului în biserica noastră ortodoxă din Cluj. Serviciul divin al sf. liturgii, împreună cu chemarea Duhului sfânt, a fost săvârșit de P. S. S. episcopul nostru Nicolae asistat de asesorii consistoriali Dr. Seb. Stanca și Dr. Vas. Sava, protopopii Florian Rusan și Zaharie Manu, secr. Laurențiu Curea și diaconul Aurel Todoruț. După serviciul divin P. S. Sa în fața deputaților sinodali prezentați în număr aproape complet și a unui public ales deschide sinodul cu următoarea cuvântare:

DOMNILOR DEPUTAȚI !

Simt în sufletul meu o bucurie deosebită, când am fericirea de a deschide al patrălea Sinod ordinar dela reînființarea Eparhiei noastre și Vă pot saluta cu creștinească solie „*Christos a înviat*“.

Bucuria aceasta se potentează și prin faptul, că alegerile pentru Sinodul nostru diecesan au decurs frumos, în liniște și cu toată demnitatea, fără nici o influință străină de biserică, iar aleșii cercurilor electorale voiți de cler și popor aproape pretutindenea au fost onorați cu totalități și unanimități de voturi, reușind astfel de bărbați, cari prin vredniciile lor constituie deoparte mândria bisericei noastre, iar de alta garanța sigură, că multe și grelele probleme ale Eparhiei Vadului își vor găsi prin luminele lor cele mai fericite soluțiuni. Intre aceștia pomenim cu deosebită plăcere pe actualul Domn Ministru al Cultelor Alexandru Lăpedatu și pe fostul Ministru al Cultelor D-l Octavian Goga. Amândoi au avut și au un rol frumos la așezarea, închegarea și consolidarea acestei Eparhii și numele lor va împodobi o pa-

gină aleasă în istoria acestei Eparhii.

Anunț Veneratului Sinod cu bucurie, că și pentru organele inferioare, protopresbiterate și parohii s'au făcut alegerile pe un period nou cu toată seriozitatea și se muncește și în centrele protopopești cu puține excepțiuni și în parohii, cum veți binevoi a vedea din rapoartele Consistoriului.

Pretutindenea observăm un duh nou dătător de viață. Oamenii noștri s'au trezit, reclamă drepturi pe seama bisericei, crută și chivernicesc bine averea și toți sunt în căutarea mijloacelor, ca să cșim din bisericuțele întunecate și scunde de lemn, cari sunt mărturia cea mai elocventă a zilelor amare și grele, prin cari a trecut biserica noastră.

Cu exemplu bun a premers centrul Eparhiei, se muncește stăruitor la Turda, Târgul-Murăș, Lăpus și airea și avem mare lipsă de sprijinul tuturor factorilor și oamenilor de bine mai ales în centrele noi, în cari am înființat protopopia-te, ca să le dăm podoabele cari le lipsesc cu desăvârșire. Greutăți avem multe, chiar prea multe din partea adversarilor bisericei noastre, cari se întesc să ne pună piedeci la reforma agrară, la dobândirea locuințelor pentru oamenii și funcționarii bisericei, la dobândirea loturilor de zidiri de biserici, dar toate aceste stăruim să le învingem, fiind lozinca noastră „înainte cu Dumnezeu“.

Simțul de jertfă la poporul nostru începe a se întări mai ales în părțile unde prin reforma agrară poporul a ajuns în situație mai favorabilă.

DOMNILOR DEPUTAȚI !

Străduințele acestea ne-au ajutat să înregistrăm din anul trecut până acum două evenimente de însemnătate istorică, covârșitoare

pentru dezvoltarea și consolidarea Eparhiei noastre. Unul este asezarea pietrii de temelii a catedralei dela 7 Octombrie, 1923, în cadrul unor înălțătoare festivități, cari, prin participarea activă a Alteței Sale Regale Prințului Moștenitor Carol, ca reprezentant al Maiestății Sale Regelui nostru glorios, a guvernului în frunte cu Ministrul prezident I. C. Brătianu, a I. P. S. S. Mitropoliți Pimen și Nicolae, a P. S. S. Episcopii Roman și Nichita și a unui mare număr de clerici și mireni distinși din toate colțurile țării noastre, s'au ridicat la însemnătatea unei neîntrecute manifestări de unitate națională și religioasă a neamului nostru a fost una din marile isbânzi ale sufletului românesc desrobit, menită să întărească încrederea tuturor în puterile de renaștere ale bisericii noastre și în rolul hotărîtor ce trebuie să-l îndeplinească pe cel mai înapoiat și mai expus colț al pământului Țării noastre întregite.

În acelaș timp nu pot ascunde speranța ce ne încălzește, că Augusta protecțiune a Dinastiei noastre, ca și înaltul interes al Guvernului, dovedite cu prilejul punerii pietrii fundamentale, vor fi factori hotărîtori, spre a vedea terminată cu un cîș mai curînd monumentală catedrală a Clujului românesc.

Al doilea eveniment de o însemnătate tot așa de mare este înființarea seminarului teologic în cadrul Eparhiei.

DOMNILOR DEPUTAȚI !

Grija întemeierii unui seminar teologic a fost una din preocupările mele inițiale, fiindcă îmi dădeam seama, că *vîitorul Eparhiei Vadului stă cu desăvîrsire în vrednicia clerului său.*

Greutăți mai presus de voința noastră m'au împedecat să realizez această dorință legitimă încă în cei dintîi ani ai păstoririi mele, dar eforturile neconținute și cerdînța ce m'a călăuzit mi-au dat în cele din urmă putința să încep a înfăptui importanța instituție a seminarului teologic.

Meritul principal revine D-lui Ministru Alexandru Lăpedatu, care a răspuns solicitărilor ce i-am făcut cu toată bunăvoința, înscriind în Bugetul actual sumele necesarii pentru înființarea și deschiderea seminarului în toamna acestui an. Acest fapt are o însemnătate atât de mare pentru viața Eparhiei noastre, încât mă simt dator să-l accentuez cu toată bucuria sufletului meu, și să exprim toată recunoștința

D-lui Ministru, distins membru al Sinodului nostru eparhial.

Prin noul seminar ne vom avea asigurată pregătirea și formarea acelei preoții conștiințe, de care azi suntem lipsiți în atâtea parohii și prin aceasta împiedecați a atinge culmile spre idealul renașterii religioase și destepării culturale.

Dar pe cât de prețioasă este această instituție de înaltă cultură religioasă, care va împodobi capitala Ardealului întărindu-i dezvoltarea progresiv românească, pe atât de grea este *problema localului*, unde va avea să-si desvolte activitatea binefăcătoare.

Nu e vorba numai de salele pentru cursuri și meditații, ci de clădirea pentru Internat așa de greu de aflat în criza actuală din toate orașele și mai ales la Cluj.

Am avut clipe grele din cauza acestor greutăți, cari mi-se par uneori neînvingibile și de aceea am luat hotărîrea neștrămutată, că dacă ar trebui să împart cu elevii seminarului înscriși o parte din reședința episcopescă, nu voi lăsa, ca viitorii preoți să măi alerge cu cheltueli mari la institute îndepărtate, lipsiți de privegherea și de dragostea păstorului lor.

Nu-mi pot închipui, că în acțiunea aceasta nu voi avea tot sprijinul Sinodului nostru eparhial și nu mă pot gândi un moment, că mi-se va mai tăgădui dreptul incontestabil ce ne revine ca parte legală din averea Fondului seminarial comun cu Arhidieceza Sibiului.

Cînd vom avea un cler constitu și disciplinat, putem nădăjdui, că viața sufletească și morală a credincioșilor noștri va lua un avînt îmbucurător, iar pleava sectarismului își va lua sborul în alte părți. Ca să ajungem aceste zile mult dorite, se impune ca problema salarizării clerului să se facă cu mai multă bunăvoință și cu mai mult interes ca până aci. Am înțeles să nu dăm năvală asupra visteriei statului, cînd era în strîmtoare și să ne mulțumim în anii de prefacere și cu mai puțin, chiar mai puțin decît toate celelalte categorii de funcționari și slujbași ai statului.

Acum, cînd situația financiară s'a mai îndreptat, credem, că a sosit timpul, ca și cei umiliți și năpăstuiți de ieri să așteazi mîngăiere și recunoștință pentru munca lor și pentru jertfele fără număr aduse în cele mai grele vremuri de urgie pe altarul întregirii neamului.

Preoțimea ortodoxă cere cu drept cuvînt să

fie socotită între acei factori principali, cari mai mult au luptat, mai mult au suferit dealungul veacurilor negre împărtășind lipsurile țărâni-mei ingenunchiate, dar ținându-i trează credința strămoșească și nădejdea în dreptatea ce trebuia să vie.

Preoțimea altor biserici a beneficiat în trecut de multe bunătăți, asupra lor s'a revărsat Nilul, dărnicia regelui maghiar, dărnicia guvernelor, munificența orașelor și dobânzile fondurilor de miliarde pentru slujbe pioase.

Ai noștri cunosc numai din auzite astfel de izvoare de belșug material.

Slujbele acestea, mai mult decât credința, sunt și rămân zidul despărțitor între biserica noastră și biserica papistașilor.

Am amintit acestea, fără ca să ne ademenescă și să ne descurageze, pentru că noi suntem cu atât mai mult datori să muncim și să asezăm biserica noastră la locul ce-i compete.

În munca aceasta nu cunoaștem nici osteneți, nici jertfe.

Idealul nostru suprem este Isus Mântuitorul, pe care îl vom chema neconținut în sufletele noastre, spre a ne călăuzi în opera grea, dar sfântă pentru înălțarea bisericii noastre și a patriei noastre.

În această credință și cu un apel călduros la colaborarea frățească a Domniilor Voastre în lucrările multe și importante ce le cere consolidarea Eparhiei noastre, Vă întâmpinăm cu arhierasca binecuvântare și declarăm sesiunea a II-a din epoca reînvierii a Sinodului nostru eparhial deschisă.

Cuvântarea a fost acoperită cu aplauzele celor prezenți iar P. S. S. a fost călduros ovationat.

Sinodul porcede apoi la lucrările sale. P. S. S. numește notari pe domnii Dr. Vas. Sava și Dr. L. Chirilă. Deputații își prezintă credenționalele, actele electorale se împart în patru secții, cari după censurare își fac rapoartele. Secțiile constată că actele sunt în ordine și în consecință sinodul verifică 56 deputați cari și-au prezentat credenționalele. Actul de scrutinii al colegiului electoral Hida și alegerea deputatului Ion Pop dela Surduc Copalnic fiind atacate cu protest se transpun comisiei de verificare. Iar deputatul Octavian Goga fiind ales în două cercuri urmează ca să opteze pentru unul, iar în celalalt să se facă alegere nouă.

La apelul nominal se constată că sunt pre-

zenți 51 deputați. Sinodul fiind deci capabil să aducă decizii valide se constată.

În birou se aleg: Dr. Vasile Sava notar general, Dr. Lazar Chirilă, Romul Popa, Ion Măcu. Dr. Andrei Buzdug și Ion Varga notari. Se aleg comisiile:

1. Comisia de verificare: Din cler Ștefan Russu, Ion Fodorean, Aurel Muntean, mireni, Nicolae Vulcu, Dr. Remus Pașca, Dr. Ion Boieriu, Dr. Ion Prodan, Dr. Felix Dumitreanu, Dr. Eugen Nicoară.

2. Comisia de organizare: Din cler Dr. Ion Lupas, Grigorie Pletosu, Vasile Gan, mireni Alexandru Lăpedat, Octavian Goga, Dr. Silviu Dragomir, Dr. Valer Moldovan, Dr. Ion Mateiu, Dr. Sextil Pușcariu, Dr. Gavril Buzura.

3. Comisia bisericească: Din cler Petru Popoviciu, Dr. Sebastian Stanca, Dr. Ion Pașca, mireni Dr. Aug. Bodea, Dr. Zosim Chirtop, Dr. Remus Furduiu, Dr. Petru Metesiu, Dr. Ion Pop, Dr. Cornel Dărămuș, Dr. Aurel Baciu.

4. Comisia școlară: Din cler Iosif Gombos, Vasile Span, Ioil Ghiurițan, mireni George Bogdan-Duică, Aurel Ciortea, Partenie Duca, Dr. Gheorghe Pavel.

5. Comisia financiară: Din cler Iovian Muresan, Florian Rusan, Zaharie Man, mireni Dr. Vasile Pahone, Dr. Laurean Gherman, Dr. Alexandru Dragomir, Antoniu Mandeal, Dr. Ion Lazar, Dr. Candin David, Alexandru Iancu.

6. Comisia petiționară: Din cler Ion Sălăgean, Augustin Sovrea, Ion Spânul, mireni Ion Popescu, Ion Pop, Danil Roșu și Liviu Popescu.

Biroul prezintă apoi rapoartele Consistoriului și actele transpuse sinodului, cari se împart diferitelor comisii.

Cu acestea, ședința întâia se încheie. P. S. Sa invită comisiile ca după masă să-și înceapă lucrările iar ședința a doua se anunță pe Luni la orele 10 a. m.

Recepția la reședință.

După ședință, toți deputații s'au prezentat P. Sf. Sale, cu care ocazie prin cuvintele Protopopului V. Gan din Baia de Arieș, membrii sinodului prezintă omagiile lor P. Sf. Sale Episcopului.

P. Sf. Sa răspunde foarte mișcat și cu un deosebit interes față de biserică și neam, cerând dela toți devotament și muncă constructivă pentru propășire ca să se dovedească că organizația bisericii ortodoxe pe bazele Statutului organic, aduce cele mai mari foloase în ope-

ra de consolidare a bisericii, cea mai importantă instituție de Stat. S'a servit apoi o gustare tuturor celor prezenți iar 15 dintre ei au fost reținuți la masă urmând ca în fiecare zi să fie reținuți alți 15.

După amiază, începând dela orele 4, toate secțiunile s'au întrunit în birourile Consistoriului pentru a pregăti rapoartele respective cu privire la actele ce au primit.

Ședința a doua.

În sala festivă a prefecturii județului se deschide ședința a doua a sinodului subț presiului P. S. Sale episcopului. Notar de ședință Dr. Lazar Chirilă.

Se prezintă cererile de concediu ale deputaților Dr. Ion Lupas, Ioil Ghiurițan, Ion Popescu pe câte două zile, Dr. Zosim Chirtop și Dr. Ion Boer pe întreaga sesiune. concediul se acordă.

P. S. Sa prezintă următoarea adresă prezidială:

Venerabil Sinod Diecesan!

Posturile cele trei de asesori ordinari, sistematizate în senatul bisericesc nu sunt de ajuns, ca să putem mântui nici chiar referatele în fiecare senat cu câte o persoană, fie aceea cât de muncitoare și de stăruitoare.

Asesorii legați de biurou nu pot face nici o inspecție a învățământului religios și nu-i putem exmite ca comisari unde cere trebuința, suferind mersul normal al afacerilor. La arhidieceasa Sibiului sunt 7 posturi sistemzate, între cari un post pentru vicariul, în diecesele Arad și Caransebeș câte 4 și numai noi și Oradea-mare am rămas cu câte 3, între cari unul nu a fost ocupat în anul din urmă.

Rog deci Venerabilul Sinod să bnevoiască a mai sistemiza încă două posturi de asesori, dintre cari pe unul se-l pot numi vicar Episcopesc, ca să mă poată substitui în absență și să-mi fie de ajutor la îndeplinirea vizitațiilor canonice, pe cari le aflu foarte necesare. Cu o cale veți binevoi a ne autoriza, să facem demersuri la Onoratul Guvern pentru a se înscrie la bugetul statului aceste două posturi, ca la sesiunea proximă să le putem întregi prin alegere.

Se predă comisiei de organizare.

Deputatul Dr. Ion Matei face propunerea: Vremile de astăzi reclamă că și biserica să-și creieze un cler care să fie prezentat cu personalități distinse în vieța de obște a neamului

și a țării. Spiritul vremii reclamă o atmosferă profund creștină care să planeze asupra tuturor păturilor vieții noastre publice. Și crearea acestei atmosfere cade la locul întâi în sarcina bisericii, cari trebuie să caute toate mijloacele pentru de a-și putea crește un cler la înălțimea chemării sale.

În acest scop Consistoriul să fie autorizat a alege an de an doi tineri distinși, absolvenți ai cursului clerical, pe cari să-i trimită la colegiul din Glasgow în Anglia, unde să se perfecționeze în știința teologică. Aceștia vor avea apoi rolul de profesori educatori ai clerului de mâlne. Consistorul să întrevină la ministeriul de culte pentru ca acesta să asigure celor doi clerici o bursă permanentă de 50.000 lei.

Tot dep. Dr. Ion Matei propune ca regulamentul pentru alegerea deputaților sinodali, în care s'au strecurat unele greșeli de tipar, să se rectifice. Ambele propuneri se predau comisiei de organizare.

Dep. Dr. Lazar Chirilă interpelează în chestia situației protopopiatului Cluj. Constată că în urma faptului că protopopul e bolnav de mai mulți ani tractul acesta este neglijat, întregul organism stagnează, corporațiile legale ale tractului nu funcționează, ceea ce constituie o pagubă morală și materială a bisericii noastre în acest centru de frunte, unde toate celelalte biserici își concentrează elementele cele mai de valoare pentru ca să zădărnicească orice validare a bisericii noastre. Întreabă, ce măsuri a luat Consistoriul pentru ca această situație insuportabilă a tractului Cluj să fie sanată.

P. S. S. episcopul răspunde imediat interpelării: Este fapt cunoscut de toți că protopopul Clujului e om în vârstă înaintată, bolnav de mai mulți ani. Având la activul său o muncă de 40 ani în serviciul bisericii Consistoriul nu-i putea delătura fără a căuta să-i aranjeze o retragere cinstită și corăspunzătoare. Situația fondului de pensii nu-i poate garanta decât o pensie macsimală de 900 lei la an, ceea ce nu poate fi considerat ca aranjament suficient din partea bisericii. De altă parte Consistoriul nu putea purcede cu mijloacele drastice pe cari le reclamă unele cercuri ale societății din Cluj și din motivul că o astfel de procedură ar fi fost considerată din alte părți ca un act de răsbunare, de volnicie și de persecuție din partea P. S. Sale episcopului. Pentru soluționarea acestei chestiuni neplăcute Consistoriul va întreveni la

ministeriul de Culte pentruca în legătură cu aceasta să poată face un aranjament potrivit al situației materiale a **protopopului din Cluj**.

Ce privește chestiile oficiale ale tractului acestea au fost rezolvite direct de Consistor cu preoții tractului, iar inspecțiile au fost săvârșite de un delegat al Consistoriului.

Răspunsul P. S. Sale sinodul îl ia la cunoștință și invită consistoriul să caute cât mai urgent a soluționa definitiv această chestiune.

Tot dep. Dr. Lazar Chirilă propune: Biserica noastră din Cluj în condițiile ei modeste nu mai corăspunde vremilor de astăzi. Numărul mare al credincioșilor și al elevilor de școală nu-l mai poate cuprinde edificiul actual. Lumea e silită să se îmbulzească sau să umple curtea bisericii la serviciul divin, ceea ce prezintă un aspect supărător.

Gr.-catolicii au primit până acum două biserici de ale rom. catolicilor din Cluj, biserica Minorităților și Calvaria. Noi încă avem drept cel puțin la biserica universității, dovedită în temeiul documentelor ca proprietate a statului. Să se îndrume Consistorul ca să inițieze o acțiune energetică pentru câștigarea acestei biserici pe scama noastră.

Propunerea se predă comisiei de organizare.

Intr'aceea sosesc în sala de sedință d-nii miniștrii Al. Constantinescu și Tancred Constantinescu. P. S. Sa episcopul îi bineventează scoțând în relief bunăvoința ce au manifestat-o în repețite rânduri față de interesele bisericii noastre și-i roagă ca și în viitor să poarte aceiași bunăvoință pentru această biserică.

Ia cuvântul d-l ministru Al. Constantinescu și spune:

„Mă simt foarte fericit că mi s'a dat prilejul să mă gădesc astăzi în Capitala Ardealului și să pot veni și eu la întrunirea aceasta a înaltei corporații bisericești pe care o reprezentați. Opera bisericii noastre din Ardeal e strins legată de trecutul neamului nostru românesc, de un trecut glorios, și biserica este factorul esențial pentru închegarea și asigurarea vieții lui. Cu luminile ce le-a răspândit această biserică, pe lângă toate rătăcirile de acum două sute de ani, credința poporului românesc a rămas una și neclintită.

Nu trebuie să vedem în opera bisericii o operă de răsvrătire, ci de întărire și consolidare. Ea trebuie să-și urmeze această cale cu persistență, cu convingerea că noi ne tragem dintr'un

neam care a avut o singură credință, și o singură religie. D-zeu a voit ca și aici în capitala

Ardealului biserica noastră să reinvie și în fruntea ei să vie un prelat care știe să facă totul pentru ca asezământul acestei biserici să fie sigur și tare. Abia au trecut doi ani și aici se ridică o catedrală frumoasă care este un simbol al credinței noastre neprihanite și un semn că această credință crește și înfloreste. La stăruința dânsului vom vedea în curând seminarul înfăptuit, în care scop am luat chiar azi dispoziții ca să se pună la dispoziție edificiul necesar. Și am făcut ca toate bisericile, unde este posibil, să primească pământ, iar de unde nu, să aibă o compensație în păduri, iar episcopia Clujului să-și primească și ea cota de pădure ce i se cuvine.

Facem tot ce putem pentru biserică, pentru că ei îi suntem datori cu recunoștință. În Constituție s'a dat bisericii noastre dreptul ce i se cuvine de dominantă. Nici nu se putea altfel pentru o biserică, la care se închină din cele 18 milioane de cetățeni mai bine de 15 milioane. Și Parlamentul și frații noștri uniți au întărit aceasta cu iscăliturile lor. Puteți fi asigurați că guvernul nostru, și cred că toate guvernele, au interesul să ridice această biserică. Eclipsele sunt trecătoare. O oră, două și trec, și iar răsare limpede și strălucitoare lună sau soarele. Trecutul nostru este o garanție pentru ceea ce vom face în viitor. Și cred că steaua neamului nostru, departe de a fi în apunere, va străluci în viitor tot mai vie și luminoasă“.

Cuvântarea domnului Ministru Tancred Constantinescu

Ia cuvântul apoi d-l Ministru Tancred Constantinescu care spune următoarele:

„Oricine vine în Ardeal și vede, după o mie de ani de jug străin, puterea de viață și preponderanța poporului român, se întrecă, cum se face, că acest popor a putut înfrunta atâta ispită și primejdii și s'a menținut intact și riguros până astăzi. O ușoară analiză va dovedi, că aceasta se datorește religiei și bisericii. Prin credința strămoșească, prin acel cler cult și iubitor de neam, s'a ajuns ca poporul să treacă prin acei o mie de ani neinfestat. Operă națională în Ardeal fără preoți nu se poate închipui. Aduc și eu omagiul meu acestei preoțimi, care a dat cea mai strălucită contribuție la întregirea neamului. Ce mă privește, vă asigur că voi da bucuros toate avantajele ce mi le îngă-

duie legea pe seama ntereselor bisericeii noastre“.

Amândoi vorbitorii au fost aplaudați, făcându-li-se ovații călduroase. Pe urmă domniile miniștrilor s-au depărtat, iar Sinodul a intrat în ordinea de zi *).

Comisa de verificare având ca preș. pe prot. Stefan Russu iar notar pe Dr. Remus Pașca prezintă raport în cauza protestelor împotriva alegerii deia Surduc Copalnic și a scrutinului de la Hida. Constată că la cea dintâi: protestul este întârziat, iar defectele accentuate nu prezintă importanța de a se face anchetă, iar în cazul al doilea s'a făcut o mică greșală de formă, care nu alterează rezultatul alegerii. Propune verificarea deputaților aleși. Sinodul îi verifică.

Comisia de organizare raportează că s'a constituit alegând de preș. pe prot. Grigorie Pletos, iar raportor pe Dr. Ion Matei. Prezintă raportul general al Consistoriului plenar. Raportorul face o expunere detaliată a momentelor accentuate în raport, face o elogioasă apreciere în special a lucrărilor săvârșite în chestia catedralei și a vizitațiilor canonice și dă expresie satisfacției pentru munca conștientioasă a Consistoriului și mai ales a P. S. Sale episcopului.

Sinodul primește cu vie satisfacție raportul Consistoriului exprimând mulțămirea P. S. Sale pentru înțeleapta și neobosita stăruință dovedită în toate lucrările multe și rele urindu-i încă multă sănătate și zile bune spre fericirea eparhiei noastre.

La p. 11 al raportului în chestia alegerilor pe noul ciclu de trei ani a deputaților sinodali dep. Dr. Sliu Dragonir propune iar sinodul primește să se dea expresie de mulțămirea P. S. Sale episcopului pentru că a știut în aceste alegeri feri biserica de orice ingerințe străine.

Urmează raportul comisiei școlare. Pres. prot. Iosif Gomboș, raportotr dep. Aurel Ciortea. Raportul se primește în general. La discuția pe articole la p. 1 comisia propune să aplice în învățământ și preoții, unde cere trebuința, asigurându-le o retribuție onorabilă. P. 3 să se întrevină la Asociațiune, pe la minister, casa școalelor și fundația „Prințul Carol“ ca să pună Consistoriului la dispoziție cărți pentru bibliotecile parohiale și școlare p. 7. datelor sta-

tistice școlare să li se dea atențiune și deosebită atențiune în rapoartele protopopilor.

La p. 13. chestia școlară se discută pe larg luând parte la discuție dep. Sextil Pușcariu. Dr. V. Moldovan, Dr. Ion Matei, Dr. S. Dragomir, Dr. Al. Dragomir, Dr. E. Nicoară, Dr. L. Chirilă V. Gan și P. S. Sa.

Sinodul constată că trăgânarea chestiei școlare este în detrimentul școlii, al bisericeii și al statului, nu caută cauzele, invită însă Consistoriul ca să întrevină la factorii competenți pentruca această chestiune să se resoalve de urgență. Sinodul decide că își menține concludul Nr. 55 din sesiunea trecută prin care s'a reclamat accelerarea rezolvirii acestei chestiuni.

În chestia zidirii de școale dep. S. Pușcariu cere ca preoții să fie îndrumați să lumineze poporul cu cuvântul asupra importanței școlii convingând poporul ca să-și dea contribuția cu drag pentru ridicarea acelor. Să caute a trezi în popor dorința de învățatură și de carte.

La p. 8 în chestia catehizației comisia propune și sinodul primește ca să se ceară dela guvern sistemizarea postului de inspector al învățământului religios, și să se ceară schimbarea ordonanței Nr. 68193 din 1921 asigurând pe seama preoților retribuție pentru toate orele de catehizație.

Raportul școlar se primește.

Raportotrul Aurel Ciortea prezintă actul Nr. 26 privitor la chestiunea construcțiilor de edificii școlare.

Sinodul după o desbatere temeinică la care iau parte dep. Dr. L. Chirilă, V. Gan, G. Bogdan Duică Dr. A. Dragomir și alții decide să autorizeze Consistoriul ca să contracteze din caz în caz și în mod provizor învoială pe bază de contract cu statul pentruca acesta să poată lua în folosință edificiile noastre, respective să le repare sau să zidească școale pe teritoriile noastre, asigurând în acele contracte drepturile cari revin bisericeii ca proprietar și factor de educație morală și religioasă a poporului. Contractele aceste se vor redacta de jurisconsultul Consistoriului, contracte tip și utilizate din caz în caz, unde se ivește nevoia acestei soluții, la încheierea de acorduri între biserică și stat.

Ședința a treia.

Se deschide d. m. la 4 ore. Președintele P. S. Sa episcopul, notar Romul Popa. Se acordă concedii dep. Dr. Remus Pașca pe întreaga sesiune Liviu Popescu pe două zile.

*) Rapoartele Consistoriului se vor publica ulterior.

Se prezintă raportul comisiei bisericești. Președinte Dr. Seb. Stanca, raportor Dr. A. Baciu. Raportul în general se ia spre știre. La discuția pe articole se sulevează p. 3 privitor la chestia concubinatelor. Cauza a fost până acum procedura greoacă și costisitoare a declarării de morți a celor dispăruți în război. Se speră că această greutate este acum înlăturată prin legea cea nouă. Organele bisericești să dea mână de ajutor pentru ușurarea îndreptării concubinajului.

Dep. V. Gan, cere ca la datele statistice, să se dea atențiune și stării morale a credincioșilor.

La p. 10 sinodul decide că sistemarea posturilor de capelani protopopești să se facă în toate tractele în baza normelor stabilite de legile noastre bisericești.

La p. 11, sinodul primește propunerea comisiei ca la conferințele preoțești să fie invitați și intelectualii mireni cari să contribuie și ei cu conferințe pentru popor. Conferințele să se țină sub controlul Consistoriului în cadrele programului stabilit de asociația clerului obligând toți preoții de a lua parte la aceste conferințe.

În chestiunea sectarismului să se îndrume preoțimea ca să dea atenție deosebită contra-propagandei, pregătindu-se temeinic și dezvoltând activitate vie în această direcțiune.

Să se dea instrucții preoților pentru colectarea tuturor obiectelor de valoare istorică și artistică bisericească, pentru muzeul eparhiei.

Raportul se primește și în special.

Urmează raportul comisiei financiare care prezintă raportul, Consistoriului ca senat episcopesc. Preș. I. Mureșan, raportor Dr. L. Gherman.

Raportul Consistoriului în general se primește de bază la discuția pe articole.

La p. 1 din grupa A, privitor la realitățile fondului general, comune cu arhidieceza sinodul decide ca acestea să fie împărțite fără amânare și să treacă în proprietatea eparhiei.

La grupa D sinodul decide că în vederea unei evidențe mai clare a donațiilor la fiecare parohie să se poarte o condică cu numele donatorilor, care să se publice poporului în biserică.

La p. E, sinodul decide ca pentru uniformitate în evaluarea averilor bisericești pentru cele vechi să se ia 16 ori venitul după foaia catastrală, iar la cele noi prețul de procurare.

La p. F, în chestiunea porțiunilor canonice

să se facă un tablou despre parohiile cari au primit prin reforma agrară pământ și despre cele ce au să primească precum și cantitatea pe care trebuie să o mai primească, dându-se compensații parohiilor cari nu pot beneficia de această reformă.

La p. G, în chestia salarizării preoțimei se angajează o discuție vie între membri sinodului la care iau parte dep. Gheorghe Bogdan-Duică, Dr. V. Sava, V. Gan, I. Mureșan, I. Gombos și alții. La sfârșit ia cuvântul dep. Alexandru Lapedatu, ministru de culte expunând într-o cuvântare luminoasă punctul său de vedere și lucrările inițiate de dânsul ca ministru de culte pentru soluționarea acestei probleme.

„Salarizarea preoțimei noastre este grija de ordin principal a preocupărilor mele de când am onoarea să dețin atribuțiile de ministru al Cultelor. Ceea ce s'a făcut până acum în această chestiune este o adevărată anomalie. S'a făcut patru bugete de când țara este întregită, dar chestiunii acesteia nu i s'a dat soluția corespunzătoare. Situația de astăzi este dăunătoare și bisericești și statului. Dela început mi-am dat seama că nu ridicarea salariilor preoților este calea pentru o soluție fericită. Problema este mult mai grea și mai complicată. Preotul trebuie scos dintre ceilalți salariați ai statului. El nu trebuie considerat ca funcționar al statului, care primește un anumit salariu, ci să fie subvenționat din partea statului, ca să poată duce un traiu mai cinstit și mai onorabil. Iar aceasta nu se poate obține prin sporirea salariului cu 200—300 lei. Când eu veni la departamentul Cultelor, era aproape de sfârșitul anului. Prin urmare pentru moment nu se putea deslega chestiunea la repezeală, pentru ca să prezinte condițiile unei soluții echitabile. A urmat deci ca în anul următor, adică în anul curent, să inițiez și să desăvârșesc noua lucrare pe baze solide, cu un aranjament echitabil pentru întreaga preoțime.

În acest scop se impunea o revizuire radicală a venitelor preoțimei de toate categoriile. Statul a expropriat anumite averi dela unele biserici. Alte biserici în schimb au primit proprietăți. Unele sunt pe cale de a primi. Era deci necesară o constatare precisă.

Am examinat chestiunea salarizării cu arhichiereii și cu alți oameni competenți. Am instituit o comisie specială pentru această problemă.

Am alcătuit formulare pentru conscrierea tuturor venitelor bisericilor și ale preoțimeii, cu destinațiile acestor venituri, ținând seama de toate laturile acestei chestiuni. Formularele au fost supuse opiniei consistoriului din Cluj, Sibiu și acestea au constatat că este o lucrare bună și serioasă.

S-a pus întrebarea: cine va face conscrierea? O va face o comisie locală în care va figura preotul, un reprezentant al Statului și o a treia persoană. Accentuez că nu este vorba de conscrierea venitelor stolare. Acestea nu contează.

Atențiunea principală se dă venitelor din proprietate. Prin reforma agrară unii preoți au primit sesiuni canonice până la 32 jug., alții însă, unde nu era posibilitate, cum sunt de pildă preoții din munți, n'au primit nici un jugăr. Nu se poate da deci un salariu egal și deopotrivă tuturor preoților. Iar pentru ca să am garanția că conscrierea venitelor este exactă, este nevoie și de controlul statului. Aș fi bucuros să se facă numai prin organele bisericești. Nu trag la îndoială corectitudinea acestora. Trebuie să aveți însă în vedere că am de a face nu numai cu biserica noastră, ci și cu alte biserici. Și astfel trebuie să am deschisă calea controlului. Din acest motiv trebuie să asociez la organele bisericești și organele statului. Și pentru ca această conscriere să se facă cu rezultat, voi invita Consistoarele ca să solicite toată bunăvoința și interesul preoțimeii.

Pentru ca această lucrare să se săvârșească fără amânare voi recurge și la o măsură coercitivă. Formularele sunt gata. În timpul cel mai scurt se vor distribui. Și este în interesul bisericești ca noua soluție să intre în bugetul anului ce vine. Voi lega deci răspunderea de fiecare, personal. Cine nu trimite formularele completate în curs de două luni, până la termenul ce se va fixa, nu va beneficia de noua retribuție.

În temeiul conscrierilor se vor fixa normele de salarizare. Și la aceasta voi consulta pe toți arhierii și oamenii competenți, cum am făcut și până aci în toate chestiunile bisericești. Nu este nici un arhieru care să poată spune că nu a fost consultat de mine în chestiunile de natură bisericească. Sper că pe calea aceasta vom izbui să înlăturăm diferendele și să punem pe toți preoții pe picior de egalitate. Și sper că prin lucrarea aceasta, care trebuie să intre terminată în bugetul anului ce vine, se va deslega salarizarea preoțimeii spre mulțumirea acesteia.

Iar pe calea aceasta se va ajunge și la repararea altei situații de trecut. Biserica noastră este astăzi dominantă, biserica statului, ea nu poate fi lăsată în inferioritate față de celelalte biserici. Voi ține seama și de proporționalitatea credincioșilor diferitelor biserici, creiând astfel un raport de echitate între acestea.

Lucrarea nu va fi perfectă pentru că vremile în cari trăim nu sunt încă vremuri absolut normale. Ea este însă o lucrare serioasă, cu intenții de dreptate și echitate și va servi de bază solidă la soluțiile ce le va reclama viitorul".

Cuvântarea d-lui Ministru Lăpedatu e primită cu aplauze și unanime aprobări.

Declarațiile d-lui ministru Lăpedatu se iau cu satisfacție la cunoștință. Raportul consistoriului se primește.

Tot comisia financiară prin raportorul Dr. Al. Dragomir prezintă actul consistoriului Nr. 2677 în chestia împărțirii fondurilor comune cu arhidieceza. După ce raportorul face o frumoasă expunere a fazelor prin cari a trecut această chestiune până azi, în numele comisiei propune să se aproabe raportul Consistoriului și să se autorizeze consistoriul a încheia cu Consistorul Arhidiecezan o convenție de arbitraj, pe baza principiului ca litigiile să fie supuse judecării unei comisii de arbitraj constatătoare din 6 membri în frunte cu un arhieru ca președinte. Atât președintele cât și cei patru membri ai comisiei vor fi aleși de către congres dintre membri celorlalte eparhii, iar doi vor fi delegați de către eparhiile Clujului și Sibiului. Hotărârile comisiei se vor da în baza unei discuții contradictorii și judecata va fi obligatorie pentru ambele părți.

Intrucât Consistoriul Arhidiecezan va refuza această soluție să se reclame această cale de rezolvire dela congres.

Sinodul primește această propunere cu aceeași modificare ca fiecare din cele două eparhii să designeze câte trei membri în această comisie, aparținători celorlalte eparhii desinteresate în cauză.

Comisia bisericească prin raportorul Dr. Petru Metes prezintă hotărârea Sf. Sinod în chestiunea unificării calendarului. Sinodul ia act despre aceasta invitând Consistoriul să ia măsuri ca preoțimea să pregătească poporul din bună vreme în vederea schimbării calendarului.

Marti în 6 Mai

Fiind praznicul Sf. Gheorghe înainte de amiază nu s'a ținut ședință. De dimineață au lucrat comisiile cari nu și-au fost terminat rapoartele, iar la 10 ore toți membri sinodului au luat parte la serviciul Sf. Liturgii în biserica noastră din Cluj.

Ședința a patra

Ședința se deschide d. a. la 4 ore sub președintele P. S. Sale. Notar Ion Micu.

Se autentică procesul verbal al ședinței a doua. Dep. Dr. Ion Matei propune: În ziua de 15 Aug. se vor desfășura mărețe serbări în amintirea eroului național Avram Iancu, dela a cărui naștere se împlinesc o sută de ani. Aceste serbări se vor ține pe teritoriul eparhiei noastre la Vidra, unde s'a născut Iancu, care n'a fost numai un însuflețit ortodox, ci și unul dintre membri primului sinod eparhial organizat de Șaguna la 1850 în Sibiu.

Este datoră sinodului ca la aceste serbări să fie reprezentat printr'o delegație specială sub conducerea episcopului nostru.

Se admite urgența și propunerea se primește autorizând pe P. S. S. ca la timpul său să designeze delegația și să ia măsurile de cuvânt.

Tot dep. Dr. Ion Matei propune să se trimită o adresă I. P. S. Arhiepiscopului Curie la Chișinău în care să i se exprime omagii pentru patriotismul cu care a organizat înălțătoarele serbări de manifestare națională cu ocazia aniversării unirei Basarabiei.

Propunerea se primește și se transpune biroului spre executare.

Comisia de organizare prezintă raportul său asupra raportului Consistoriului Nr. 3102 în chestia zidirii catedralei. Raportorul d-l ministru o expunere clară și precisă arată fazele de muncă ce s'au depus până acum pentru realizarea operei mărețe a catedralei.

„Avem conștiința, spune d-sa că această catedrală se ridică ca un monument istoric, ca o mărturie de recunoștință față de cei 800 de mii cari s'au jertfit pentru întregirea neamului nostru“.

Face apoi o elogiasă apreciere asupra interesului cu care s'au efectuat lucrările pentru catedrală și spune că din partea Ministerului Cultelor s'a acordat până acum suma de 3 milioane și speră că va mai putea da încă câteva mi-

lioane, aceasta formând o chestiune de onoare a d-sale.

Propune ca Sinodul să aducă omagii P. Sf. Sale Episcopului Ivan, pentru munca depusă și interesul de care a dat dovadă pentru clădirea catedralei, la care P. Sf. Sa răspunde foarte emoționat, mulțumind atât d-lui Ministru cât și Sinodului.

După acestea se suspendă ședința pentru ca toți membrii Sinodului în frunte cu d-l Al. Lăpedatu și P. Sf. Sa Episcopul Ivan, să meargă să se fotografieze în fața catedralei.

Ședința a cincea

Ședința se deschide Miercuri la orele 9 dimineața Preș. P. S. Sa Episcopul, notar Dr. Andrei Buzdug.

Se autentică procesul verbal al ședinței a treia.

Comisia de organizare prezintă sinodului actul Consistoriului Nr. 2871 în chestia seminarului. Raportorul dep. Dr. S. Dragomir într'o cuvântare aleasă accentuează importanța acestei probleme pentru eparhia noastră și peste tot pentru biserica ortodoxă. Sinodul este chemat să apună o temelie puternică și să fie o garanție sigură pentru creșterea unui cler la înălțimea chemării sale.

În numele comisiei propune: 1) să se ia act cu satisfacție de lucrarea săvârșită de Consistoriu în această chestiune și de bunăvoința întâmpinată în această problemă din partea d-lui ministru de culte. 2) Să se dea autorizație Consistoriului ca să continue demersurile și să aibă putere de a face cheltuielile necesare. 3) Să se autorizeze Consistoriul să procure toate cele necesare pentru instalarea seminarului. 4) Consistoriul să inactiveze seminariul în baza unui regulament provizor pe care îl va compune. 5) Consistoriul să completeze catedrele prin concurs dându-se îndreptățirea de a invita la aceste catedre persoane cu o reputație teologică bine stabilită. Condiție principală ca profesorii să aibă doctoratul în teologie, iar pentru dreptul bisericesc doctoratul în drept. 6) Patronul institutului să fie Sf. Nicolae, patronul și al P. S. Sale care este întemeietorul acestui așezământ. 7) Seminarul să se organizeze deocamdată pe cursuri de trei ani. 8) Să se primească numai tineri cari posed atestat de absolvire al unei școli secundare curs superior. 9) Consisto-

riul să caute crearea unei legături strânse între institutul teologic și facultatea de litere a Universității din Cluj.

Propunerile se primesc în unanimitate și cu însuflețire din partea sinodului.

Tot dep. Dr. S. Dragomir ca raportor al aceleiaș comisii prezintă un regulament pentru calificarea și numirea profesorilor dela institutul teologic. După explicarea proiectului și discutarea lui pe articolele regulamentului se primesc.

Acelaș raportor prezintă propunerea dep. Dr. Ion Mateiu în chestiunea trimerii alor doi tineri la Glasgow. Comisia propune iar sinodul primește ca să se dea încredințare Consistorului să caute modalitățile prin cari s'ar putea realiza aceasta, să esopereze bursele necesare și să aleagă tinerii cari ar urma să fie trimiși.

Comisia de organizare prin raportorul dep. Vasile Gan prezintă proiectul pentru Statutele fondului de pensuni al preoțimei. Chestiunea aceasta angajează la o discuție deosebit de viie pe toți membri sinodului. Iau cuvântul dep. Dr. V. Moldovan, Dr. Vas. Sava, Dr. Al. Dragomir, Dr. G. Buzura, Dr. P. Metes. Fiind timpul înaintat ședința se suspendă și se anunță pe d. a. la ora 3.

Ședința a șasea

Ședința se deschide la ora 3 d. m. Prez. P. S. episcopul notar Ion Varga.

Se autentică procesul verbal al ședinței a patra.

Dep. Gheorghe Bogdan Duică face următoarea propunere:

Având în vedere greutatea ce le întâmpină organizarea eparhiei noastre;

Văzând cum ele se ivesc și din neclaritatea de raport între bisericile care asteaptă să fie unificate; între ele și stat;

Sinodul episcopiei Clujului roagă pe P. S. Episcop Nicolae să nu se dea înapoi dela nici o intervenție folositoare, pentru-ca unificarea bisericească să fie cât mai curând un bun fapt împlinit.

Propunerea se primește în unanimitate, iar P. S. S. declară că precum în trecut așa și în viitor va contribui cu tot devotamentul pentruca unificarea să se desăvârșească.

Comisia bisericească prin raportorul Dr. Cornel Dărămuș prezintă raportul Consistoriului în chestia organizării propagandei contra alco-

olismului. Sinodul primește raportul autorizând Consistorul ca să ia măsurile cuvințioase la timpul său.

Tot această comisie prin raportorul Dr. Seb. Stanca prezintă cererea conferinței preoțești din tractul Lupsei pentru organizarea unui curs extraordinar pe un timp restrâns pentru calificarea de preoți. Cererea se transpune Consistorului metropolitan pentru ai da o soluție pentru întreaga metropolie.

Comisia de organizare prin raportorul Dr. Gavriil Buzura prezintă raportul consistorului în chestia numirii oficiale a tractelor Chioar și Cetatea de peatră. Sinodul decide ca în viitor tractul Cetatea de peatră se poarte numirea de tractul Lăpus, iar tractul Chioar numirea de: Cetatea de peatră.

Acelaș raportor prezintă cererea parohiilor Selmița și Secătura de a fi menținute la tractele vechi la cari au aparținut. Sinodul nu acceptază cererea.

Asemenea nu se acceptază nici cererea preotului Isidor Sevan de a transpune parohia Baba la tractul Dej.

Aceiaș comisie prin raportorul Dr. Valer Moldovan prezintă propunerea dep. Dr. Lazar Chirilă în chestia bisericii Universității. Sinodul ia la cunoștință pașii făcuți de Consistor în această chestiune și roagă pe P. S. Sa să stărue și mai departe la locurile competente pentru a dobândi cât mai curând o soluție dreaptă a chestiunii acesteia.

Acelaș raportor prezintă propunerea dep. Dr. Ion Matei în chestia rectificării regulamentului pentru alegerile de deputați sinodali. Sinodul invită Consistoriul ca să facă rectificările cuvenite.

Aceiaș comisie prin raportorul Dr. Silviu Dragomir prezintă cererea parohiei Mihalț de a fi încorporată la eparhia noastră.

Sinodul invită Consistorul ca să facă demersurile indicate de legile noastre bisericești pentru împlinirea acestei cereri.

Raportorul Vasile Gan prezintă cererea parohiilor Ciunga și Murăș Uioara pentru aparținerea lor la tractul Aiud. Sinodul admite cererea.

Acelaș raportor prezintă adresa prezidială prin care se cere sistemizarea a duor posturi noi de asesori ordinari. Sinodul invită Consistoriul să întrevină la Ministerul de Culte pentru sistemizarea acestor posturi.

Sinodul trece apoi la continuarea discuției asupra statutelor fondului de pensii. Proiectul de statute se cetește în întregime. După o dezbateră amănunțită pe articole, la care iau cuvântul dep. Dr. C. Dărămuș, Dr. V. Sava, Dr. P. Meș, V. Șpan Gr. Pletos, Dr. C. David și P. S. Sa proiectul se votează în mod provizor autorizând consistorul a-l pune în aplicare cu 1 Iunie 1924.

Comisia financiară prin raportorul Dr. Laurian Gherman prezintă propunerea Consistoriului pentru majorarea taxelor sinodoxiale. Sinodul admite această stabilind cinci clase de contribuții. Clasa întâi 20 lei, cl. doua 10 lei, cl. treia 5 lei, cl. patra 2 lei și cl. cincea 1 leu.

Acelas raportor prezintă adresa Cons. Metropolitan pentru acordarea de diurne preoților cari iau parte la conferințe. Sinodul admite în principiu această cerere, considerându-o ca justă dar invită Consistorul ca executarea ei să se facă între marginile posibilității admise de bugetele parohiilor și cu consensul organelor din parohie.

Acelas raportor prezintă regulamentul pentru asigurarea averilor bisericesti contra focului, Sinodul votează regulamentul și invită consistoriul ca să se ocupe în legătură cu aceasta și cu chestiunea de a da posibilitate preoților ca în cadrele acestui regulament să-și poată asigura și proprietățile lor proprii, recum și asigurarea proprietăților bisericesti contra spargerilor.

Consistoriul să se ocupe și cu ideea înființării unei bănci a preoților.

Aceias comisie prezintă bilanțul Consistoriului cu suma generală de 12.058.999 lei 61 bani. Față de anul trecut bilanțul arată o creștere de 5.033.449 lei. Raportorul scoate în relief acest fapt îmbucurător, propune iar sinodul aproabă bilanțul cu deosebită satisfacție.

În legătură cu aceasta Comisia propune ca având în vedere faptul că asesorii referenți ai Consistoriului au provăzut în anul trecut și agendele asesorului al treilea să li se acorde o remunerație. Sinodul primește și votează fiecăruia remunerație de 2400 lei.

Se prezintă bugetul pe anul curent, care se aproabă.

Tot comisia financiară propune și sinodul primește majorarea diurnelor deputaților sinodali cu 50 procente.

Urmează la ordinea de zi alegerile.

Ședința se suspendă pe cinci minute pentru consultare. După redeschidere sinodul purcede la alegerea unui asesor ordinar în senatul bisericesc. Votează 44 deputați. La scrutinii se constată că a întrunit Andrei Ludu prot. în Hunedoara 26 voturi, Dumitru Antal director la societatea orfanilor de războiu 10 voturi, Laurențiu Curea secretarul consistorial 5 voturi și 3 bile albe. Se declară ales Andrei Ludu. P. S. Sa în înțelesul normelor își rezervă dreptul de confirmare după ce alesul își va prezenta literile dimisionale.

Sinodul purcede apoi la alegerea senatului școlar și episcopesc al consistoriului pe noul ciclu de trei ani. Votează 43 deputați. Scrutinându-se voturile declară aleși pe cei ce au întrunit majoritatea voturilor și anume:

Senatul școlar.

Stefan Russu, Aurel Muntean, Zaharie Man. Alexandru Lăpedat, Gheorghe Bogdan-Duică, Dr. Ion Mateiu, Dr. Valer Moldovan, Dr. Vasile Pahone, Nicolae Bogdan.

Senatul episcopesc.

Teodor Cotuțiu, Laurențiu Curea, Vasile Suci, Dr. Alexandru Dragomir, Dr. Petru Meș, Antoniu Mandeal, Dr. Zosim Chirtotop, Dr. Gavril Buzura, Dr. Ion Pop (Alba-Iulia).

Inchiderea Sinodului

Pentru acoperirea speselor de birou sinodul votează suma de 1000 lei.

Terminate fiind lucrările sinodului ședința se închide la orele 7 seară. P. S. Sa episcopul printr-o cuvântare călduroasă mulțumeste deputaților pentru interesul manifestat în cursul dezbaterilor și-i roagă ca și în viitor să poarte aceiasă bunăvoință pentru problemele bisericesti noastre.

Ia cuvântul dep. Vasile Gan și în numele sinodului mulțumeste P. S. Sale pentru înțeleapta conducere a sinodului și pentru munca neobosită depusă în interesul consolidării și prosperării eparhiei noastre. Urează P. S. Sale viață lungă pentru ca să ajungă să vadă desăvârșită toată opera măreață a organizării acestei eparhii. P. S. Sa este felicitat și viu ovaționat din partea membrilor sinodului.

ȘTIRI

Traial în Germania. Un kgr. făină de grâu costă 40 pfenici (20 lei), un kgr. carne de vită 1.20 mărci în aur (60 lei) slămina 2 mărci aur (100 lei) brânza și-iasolea 2 mărci în aur (100 lei) zahăr 1 marcă aur (50 lei) Luând în seamă că o marcă în aur face 50 lei în bancnote românești, iar tot aceiaș marcă facă în bancnote germane o mie de miliarde de mărci (un fenic în aur face zece miliarde mărci în hârtie) oricine poate să-și închipue ce sume uriașe se cheltue pe piețele Germaniei, unde totul se cumpără și vinde cu monedă de hârtie.

* * *

Suprimarea somnului. Doctorii Harris din Londra și Crile din New-York sunt de părere că timpul ce ni-l ia somnul este timp pierdut. Ei socot deci indispensabil de a înlocui somnul printr'o descărcare electrică ce ar face omului acelaș serviciu, fără ca să aibă nevoie de a pierde zilnic 7 sau 8 ore dormind. Se spune că cei doi savanți ar fi descoperit un aparat electric, menit să înlocuiască cu succes nevoia somnului. Această nevoie e provocată la om printr'o reacțiune chimică, care se produce în celulele creierului și le privează de vitalitate. Doctorii numiți sunt convingși că aceste reacțiuni sunt de natură electro-chimică și că grație aparatului inventat de ei, omul va putea să reîncarce celulele oboseite ale creierului său, cum se reîncarcă o baterie. Operația reîncărcării n'ar dura decât câteva minute și ar înlocui complet somnul.

CĂRȚI

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți:

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciuhaudu — — 12.— Lei
2. Românii ortodocși și Românii uniți de Dr. G. Ciuhaudu — 10.— Lei
3. Ortodoxia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Unirea cu Roma — — — — — 2.50 Lei

5. Analele Asociației „A. Șaguna“ II. și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei
6. Învățăminte cu icoane (12 cărți postale cu icoane din Sft. Scriptură) — — — — — 10.— Lei
7. Vieța unei mame credincioase de Dr. I. Lupas — — — 5.— Lei
8. Spice din istoria bisericii de Dr. I. Lupas — — — — — 5.— Lei
9. O pagină din lupta noastră pentru existență de P. S. N. Ivan — — — — — 5.— Lei
10. Memoriile Arhiepiscopului și Mitropolitului Andrei Șaguna 25.— Lei
11. „Pentru neam și lege“, predici împotriva sectarilor de Dr. G. Comșa — — — — — 35.— Lei
12. „Istoria Românilor“ de Dr. Ion Lupas — — — — — 50.— Lei
13. „Problema educației sexelor“ — 8.— Lei
14. „Femeia“ de Dr. C. Stanca — — 20.— Lei

Imprimare Oficiale

In atențiunea oficiilor protopopești și parohiale

Toate imprimatele pentru încheierea socotelilor bisericesti și școlare, blanchete pentru rapoarte oficiale, precum și orice fel de rechisite de birou se află depozitate și se pot comanda cu prețuri convenabile dela

LIBRARIA

„Cartea Românească“ S. A.
Sucursala CLUJ, Piața Unirii Nr. 7.

Expediția se face cu ramburs.